

गुगलरल

**नबी صلی اللہ علیہ وسلم नी सुन्नत पर अमल करपाे जरूरी ऐ
अने तेनो ऐन्दार करपाे कुडू ऐ**

अफुलू अलीअ बिन अफुल्लाह बिन ढाअ रह.

નબી ﷺ ની સુન્નત પર અમલ કરવો જરૂરી છે અને તેનો ઇન્કાર કરવો કુફ છે

શરૂ કરું છું અલ્લાહના નામથી જે અત્યંત કૃપાળુ અને મહેરબાન છે.

પ્રસ્તાવના

દરેક પ્રકારના વખાણ ફક્ત અલ્લાહ માટે જ છે, અને પરહેજગારો માટે (શ્રેષ્ઠ) પરિણામ છે, અને દરૂદ અને સલામતી ઉતરે તેના બંદા અને તેના પયગંબર અને આપણા નબી મુહમ્મદ ﷺ પર જે સમગ્ર સૃષ્ટિ માટે રહેમત છે, જે દરેક લોકો માટે પુરાવો છે, અને તેમના સંતાન અને તેમના સાથીઓ પર પણ, જેમણે પોતાના પવિત્ર પાલનહારની કિતાબ અને પોતાના નબીની સુન્નતને પોતાના પછીના આવનારા લોકો માટે સંપૂર્ણ પ્રામાણિકતા અને સંપૂર્ણ સુરક્ષા સાથે જેના અર્થ અને શબ્દો સાથે ઉઠાવી, અલ્લાહ તેમનાથી રાજી થયો અને તેઓ અલ્લાહથી રાજી થયા, અને આપણને તેમના અનુયાયી બનાવ્યા અને દરેક બંદાઓ માટે પુરાવા બનાવ્યા, ત્યાર બાદ:

કદીમ (જુના) અને નવા આલિમો એકમત છે કે આદેશોની પુષ્ટિ અને હલાલ અને હરામને સ્પષ્ટ કરવા માટે જે નિયમો ધ્યાનમાં રાખવા જોઈએ તે અલ્લાહની કિતાબમાં વર્ણન કરવામાં આવ્યા છે, તેથી તેની સામે અથવા તેની પાછળથી બાતેલ આવી શકતો નથી, ફરી અલ્લાહના નબી ﷺ ની સુન્નત, જે મનેચ્છાઓ દ્વારા વર્ણન કરવામાં નથી આવતી, પરંતુ તે તો ફક્ત

નબી ﷺ ની સુજ્ઞત પર અમલ કરવો જરૂરી છે અને તેનો ઇન્કાર કરવો કુફ છે

અલ્લાહની વહી છે, ફરી આ ઉમ્મતના આલીમોનો ઈજમાઅ (એકમત), ફરી આલીમોનો બીજા નિયમોમાં મતભેદ જેમાં મહત્વ પૂર્ણ ક્રિયાસ છે, અને જુમ્હૂર આલિમોનું કહેવું છે કે જો આ પોતાની શરતો પૂરી કરે તો એક પુરાવો છે, અને આ નિયમ પણ ઘણી દલીલો (પુરાવા) છે જેને વર્ણન કરવા વિખ્યાત છે.

નબી ﷺ ની સુજ્ઞત પર અમલ કરવો જરૂરી છે અને તેનો ઇન્કાર કરવો કુફ છે

આદેશોને લાગુ કરવા માટેના ભરોસા પાત્ર નિયમો

પહેલો નિયમ: અલ્લાહની કિતાબ:

જ્યાં સુધી પહેલા નિયમની વાત છે: તે અલ્લાહની કિતાબ છે, જેની પુષ્ટિ પર ઉચ્ચ અલ્લાહનું કલામ છે જેમાં અલ્લાહ એ ઘણી જગ્યા પર ઈશારો આપ્યો છે કે આ કિતાબનું અનુસરણ કરવું, તેને મજબૂતી સાથે પકડી રાખવી અને તેની હદ પર કાયમ રહેવું વાજિબ છે. અલ્લાહ તઆલાએ કહ્યું:

(તમારી પાસે અમારો પયગંબર આવી પહોંચ્યો, જે તમારી સમક્ષ અલ્લાહની કિતાબની વધું પડતી એવી વાતો જાહેર કરી રહ્યો છે જેને તમે છૂપાવી રહ્યા હતા અને ઘણી જ વાતોને છોડી પણ દે છે, હવે તમારી પાસે અલ્લાહ તરફથી પ્રકાશ અને ખુલ્લી કિતાબ આવી પહોંચી છે. જેના કારણે અલ્લાહ તઆલા તેઓને સલામતીનો માર્ગ બતાવે છે, જે અલ્લાહની પ્રસન્નતા ઇચ્છતા હોય (તેમને અને તેઓને પોતાની તૌફીક વડે અંધકાર માંથી કાઢી પ્રકાશ તરફ લાવે છે અને સત્યમાર્ગ તરફ તેઓને માર્ગદર્શન આપે છે.)

અલ્લાહ તઆલાએ કહ્યું:

(જે લોકોએ પોતાની પાસે કુરઆન આવી ગયા પછી તેનો ઇન્કાર કર્યો, (તે પણ અમારાથી છૂપું નથી) આ ખૂબ જ પ્રતિષ્ઠિત કિતાબ છે.જેની પાસે અસત્ય ભટકી પણ નથી શકતું, તેની આગળથી, ન તો તેની પાછળથી, આ કિતાબ હિકમતવાળા અને ગુણોવાળા અલ્લાહ તરફથી ઉતારવામાં આવી છે.)

નબી ﷺ ની સુજ્ઞત પર અમલ કરવો જરૂરી છે અને તેનો ઇન્કાર કરવો કુફ છે

અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

(આ કુરઆન વહી દ્વારા એટલા માટે ઉતારવામાં આવ્યું છે, જેથી હું આ કુરઆન દ્વારા તમને અને જે લોકો સુધી આ કુરઆન પહોંચે તે સૌને સચેત કરું)

અલ્લાહ તઆલા કહે છે:

(આ કુરઆન દરેક લોકો સુધી પહોંચાડવાની વસ્તુ છે, જેથી તેના દ્વારા તેઓને સચેત કરવામાં આવે)

આ વિશે ઘણી આયતો છે અને આપ ﷺ ની સહીહ હદીષો પણ ઘણી વર્ણન થઈ છે, જે આપણને કુરઆનનું અનુસરણ કરવા અને તેને મજબૂતી સાથે પકડી રાખવાનો આદેશ આપે છે, અને તે વાત તરફ ઈશારો કરે છે કે જેણે તેના પર અમલ કર્યો તે હિદાયત પર છે અને જેણે તેને છોડી દીધી તે ગુમરાહ થયો, , અને આ વાત નબી ﷺ થી સાબિત છે, જે હજ્જતુલ વિદાઅના સમયે કહી:

(હું તમારી પાસે તે વસ્તુ છોડીને જઈ રહ્યો છે, જેને જો તમે પકડી રાખશો તો કદાપી ગુમરાહ નહીં થાઓ તે અલ્લાહની કિતાબ છે)

ઈમામ મુસ્લિમ રહ. એ પોતાની સહીહમાં રિવાયત કરી છે

અને સહીહ મુસ્લિમમાં બીજી, ઝૈદ બિન અરકમ રઝી. ની રિવાયત છે કે નબી

ﷺ એ કહ્યું:

નબી ﷺ ની સુન્નત પર અમલ કરવો જરૂરી છે અને તેનો ઇન્કાર કરવો કુફ છે

«હું તમારી વચ્ચે બે મહત્વપૂર્ણ વસ્તુ છોડીને જઈ રહ્યો છું, પહેલી અલ્લાહની કિતાબ છે, જેમાં હિદાયત અને નૂર છે, જેથી અલ્લાહની કિતાબને મજબૂતી સાથે પકડી»

ફરી તેમણે અલ્લાહની કિતાબ માંગી અને ફરી કહ્યું:

« અને એહલે બૈતના ખાનદાન વિશે હું તમને અલ્લાહની યાદ અપાવું છું, અને એહલે બૈતના ખાનદાન વિશે હું તમને અલ્લાહની યાદ અપાવું છું, અને એહલે બૈતના ખાનદાન વિશે હું તમને અલ્લાહની યાદ અપાવું છું»

અને બીજા શબ્દોમાં આ પ્રમાણે વર્ણન કરવામાં આવ્યું છે કહ્યું,

તે અલ્લાહનું દોરડું છે, જેણે તેને પકડી રાખી તે હિદાયત પર છે અને જેણે તેને છોડી દીધી તે ગુમરાહ છે.

અને આ વિશે ઘણી હદીષો છે, અને આલિમો તેમજ સહાબાઓ પછી આવનાર લોકો અલ્લાહની કિતાબનું અનુસરણ કરવા પર એકમત છે, તેના મુજબ આદેશ આપવા અને પયગંબરની સુન્નત સાથે નિર્ણય કરવા પર એકમત છે, આ વિશે અલ્લાહની કુઆઓ પુરતી છે અને તેના લાંબા પુરાવાનો ઉલ્લેખ પુરતો છે.

નબી ﷺ ની સુન્નત પર અમલ કરવો જરૂરી છે અને તેનો ઇન્કાર કરવો કુફ છે

બીજો નિયમ:

નબી ﷺ અને આપના સહાબાઓ અને તેમના પછી આવવા વાળા મોમિન આલિમો દ્વારા વર્ણવેલ સહીહ હદીષો :

બીજો નિયમ જે ત્રણ નિયમો પર એકમત છે, તે તે જ છે જે નબી ﷺ અને જે સહાબાઓ અને તેમના પછી આલિમો દ્વારા સહીહ તરીકાથી વર્ણન કરેલ છે, જેના પર લોકો ઈમાન ધરાવે છે અને તેને દલીલ માંને છે અને તેને લોકો ઉમ્મતને સીખાવાડે છે,

અને ખરેખર તે લોકો એ આ વિશે ઘણી કિતાબો લખી અને તેમાં સ્પષ્ટ કર્યું, તે ફિક્હના નિયમો અને તેની પરિભાષાની કિતાબો, અને આ વિષેની ઘણી દલીલો જેને એકઠી કરવી અશક્ય છે, આ તે જ છે અલ્લાહની પવિત્ર કિતાબમાં તેનું અનુસરણ કરવા બાબતે વર્ણવેલ છે, આ તે સમય માટે અને તેમના પછી આવનારા સમયના લોકો માટે છે, કારણકે તે દરેક માટે અલ્લાહના પયગંબર છે, અને લોકોને આદેશ આપવામાં આવ્યો છે કે કયામત આવતા સુધી તેનું અનુસરણ કરે, કારણકે તે અલ્લાહની પુસ્તકના અનુવાદક છે અને તેના શબ્દો, કાર્યો અને નિશ્ચય સાથે તેમાં શું સુંદર છે તે સ્પષ્ટ કરનાર છે, જો સુન્નત ન હોત તો મુસલમાનોને, નમાઝની રકાઅતોની સંખ્યા, તેનો તરીકો અને તેમાં વાજિબ શું છે તે ખબર ન હોત, અને તે લોકો રોઝા, ઝકાત, હજ્જ, જિહાદ અને નેકીનો આદેશ આપવો અને બુરાઈથી રોકવવાના વિસ્તાર પૂર્વક આદેશો જાણતા ન હોત, અને તેઓ લેવડ દેવડ અને હરામ કાર્યો અને અલ્લાહ એ પોતાની હદ અને સજાઓ વિષે કુરઆનની આયતોમાં વર્ણવેલ છે, અલ્લાહ એ સૂરે આલિ ઇમરાનમાં કહ્યું:

નબી ﷺ ની સુન્નત પર અમલ કરવો જરૂરી છે અને તેનો ઇન્કાર કરવો કુફ છે

(અને અલ્લાહ અને તેના પયગંબરના આજ્ઞાકારી બનો, જેથી તમારા પર દયા કરવામાં આવે.)

અને અલ્લાહ એ સૂરે નિસામાં કહ્યું:

(હે ઈમાનવાળાઓ ! અલ્લાહ અને તેના રસૂલની આજ્ઞાનું પાલન કરો, અને તમારા માંથી જે હાકિમ છે તેમની પણ આજ્ઞાનું પાલન કરો, પછી જો કોઈ બાબતે તમારી વચ્ચે વિવાદ ઉભો થઈ જાય તો તેને અલ્લાહ અને પયગંબર તરફ ફેરવી દો, જો તમને અલ્લાહ તઆલા પર અને કયામતના દિવસ પર ઈમાન હોય, આ ઘણું જ ઉત્તમ છે અને પરિણામ પણ શ્રેષ્ઠ છે.)

અને અલ્લાહ એ સૂરે નિસામાં બીજી જગ્યાએ કહ્યું:

(જેણે કોઈ પયગંબરની ઇતાઅત કરશે તો તેણે અલ્લાહની ઇતાઅત કરી, અને જે કોઈ મોઢું ફેરવી લે તો અમે તમને તેમના પર દેખરેખ કરનાર બનાવીને નથી મોકલ્યા.)

અને આ કેવી રીતે શક્ય હોઈ શકે છે કે તેમનું અનુસરણ કરવામાં આવે અને જે વાતોમાં લોકો મતભેદ કરી રહ્યા છે, તે વાતોને અલ્લાહની કિતાબ અને સુન્નત તરફ રજૂ કરવામાં આવે જો તેની સુન્નતને પુરાવા રૂપે માનવામાં ન આવે અથવા તે સુરક્ષિત ન હોય.

અલ્લાહ એ સૂરે નહલમાં કહ્યું:

(અને તમારી તરફ આ ઝિકર (કુરઆન) એટલા માટે ઉતાર્યું છે, જેથી તમે સ્પષ્ટ રીતે તેમને જણાવી દો કે તેમની તરફ શુ ઉતારવામાં આવ્યું છે. એટલા માટે કે તેઓ તેમાં ચિંતન મનન કરે.)

નબી ﷺ ની સુન્નત પર અમલ કરવો જરૂરી છે અને તેનો ઇન્કાર કરવો કુફ છે

અને બીજી જગ્યા એ કહ્યું:

(અમે કિતાબ તમારા પર એટલા માટે ઉતારી છે, કે જે વાતોમાં આ લોકો મતભેદ કરી રહ્યા છે, તેમના માટે સત્ય વાત સ્પષ્ટ કરી દો, ખરેખર આ કિતાબ ઈમાનવાળાઓ માટે હિદાયત પણ છે અને રહમત (પણ) છે.)

તો અલ્લાહ કેવી રીતે પોતાના પયગંબર ﷺ ને જવાબદાર બનાવે છે કે અલ્લાહ એ તેમની તરફ અવતરિત કરેલ (કિતાબ) અને તેમની સુન્નત, શું તેનું કોઈ અસ્તિત્વ નથી અથવા તેમાં કોઈ પુરાવા નથી?

એવી જ રીતે અલ્લાહ તઆલા સૂરે નૂર માં કહે છે:

(તમે તેમને કહી દો કે અલ્લાહનું અનુસરણ કરો અને તેનામુ પયગંબરનું આજ્ઞાનું પાલન કરો, અને જો તમે અવજ્ઞા કરશો,તો પયગંબરની જવાબદારી તો ફક્ત તે જ છે, જે તેના માટે જરૂરી કરી દેવામાં આવી છે, (અર્થાત પ્રચારની) અને તમારા પર તેની જવાબદારી છે, જેનાં તમે જવાબદાર છો (અર્થાત અનુસરણ કરવાના), અને જો તમે પયગંબરની આજ્ઞાનું પાલન કરશો તો હિદાયત પામી લેશો, અને પયગંબરની જવાબદારી તો ફક્ત સ્પષ્ટ રીતે પહોંચાડી દેવાની છે.)

અને અલ્લાહ તઆલા એ આ જ સૂરહમાં કહ્યું:

(નમાઝ કાયમ પઢતા રહો, ઝકાત આપતા રહો અને અલ્લાહના પયગંબરની આજ્ઞાનું પાલન કરતા રહો, જેથી તમારા પર દયા કરવામાં આવે.)

નબી ﷺ ની સુજ્ઞત પર અમલ કરવો જરૂરી છે અને તેનો ઇન્કાર કરવો કુફ છે

અને સૂરે અઅરાફમાં કહ્યું:

(તમે કહી દો કે હે લોકો ! હું તમારી સૌની તરફ તે અલ્લાહનો પયગંબર છું જેનું સામાજ્ય આકાશો અને ધરતી પર છે, તેના સિવાય કોઈ બંદગીને લાયક નથી, તે જ જીવન આપે છે અને તે જ મૃત્યુ આપે છે, તો અલ્લાહ તઆલા પર ઈમાન લાવો અને તેના અભણ પયગંબર પર, જે અલ્લાહ તઆલા પર અને તેના આદેશો પર ઈમાન ધરાવે છે અને તેનું જ અનુસરણ કરો, જેથી તમે સત્યમાર્ગ પર આવી જાઓ.)

અને આ આયતો સ્પષ્ટ જણાવે છે કે હિદાયત અને રહમત નબી ﷺ નું અનુસરણ કરવામાં છે, આ કેવી રીતે શક્ય છે કે તેમની સુજ્ઞતનું અનુસરણ કરવામાં ન આવે અને કહેવામાં આવે કે આ સાચી નથી અથવા તો આ ભરોસાને પાત્ર નથી

અને અલ્લાહ એ સૂરે નૂરમાં કહ્યું:

(જે લોકો પયગંબરના આદેશોનો વિરોધ કરે છે, તેમણે એ વાતથી ડરવું જોઈએ કે ક્યાંક તેમના પર જબરદસ્ત મુસીબત ન આવી પહોંચે અથવા તેમને દુઃખદાયી અઝાબ ન પહોંચે.)

અને સૂરે હશ્રમાં કહ્યું:

(જે કંઈ પણ તમને પયગંબર આપે, લઈ લો, અને જેનાથી રોકે, રૂકી જાવ)

નબી ﷺ ની સુન્નત પર અમલ કરવો જરૂરી છે અને તેનો ઇન્કાર કરવો કુફ છે

અને આ વિશેની આયતો ઘણી છે, અને તે દરેક આયતો નબી ﷺ નું અનુસરણ કરવાને વાજિબ હોવા પર સ્પષ્ટ પુરાવા છે, અને જે કઈ પણ તેઓ લઈને આવ્યા તેનું અનુસરણ કરવું, જેમકે આ પહેલા અલ્લાહની કિતાબનું અનુસરણ કરવા અને તેના અમલ કરવાનું દલીલ વર્ણન કરવામાં આવી છે, અને તેના આદેશો અને તેણે રોકેલા કાર્યોથી રુકી જવું તે ઇસ્લામનું મૂળ છે, જેના પર મોમિન આલિમોનો ઈજમાઅ (એકમત) છે.

તે હદીષો જે નબી ﷺ દ્વારા વર્ણન કરવામાં આવી છે.

અને ખરેખર તવાતુર (ઘણી) સાથે નબી ﷺ થી હદીષો વર્ણન છે, આપ ﷺ ના અનુસરણ અને આપે લાવેલ આદેશોનું અનુસરણ અને તેમની અવગણના ન કરવા બાબતે છે, અને આ તે લોકો માટે છે જે તેમના સમયે હતા અને કયામત સુધી આવતા લોકો માટે છે, જે વાત અબૂ હુરૈરહ રઝી. થી સહીહૈન (બુખારી, મુસ્લિમ) માં સાબીત છે કે નબી ﷺ એ કહ્યું:

<<જે વ્યક્તિ એ મારું અનુસરણ કર્યું તેણે અલ્લાહનું અનુસરણ કર્યું અને જે વ્યક્તિ એ મારી અવજા કરી તેણે અલ્લાહની અવજા કરી>>

અને સહીહ બુખારીમાં અબૂ હુરૈરહ રઝી.થી રિવાયત છે કે નબી ﷺ એ કહ્યું:

«મારી ઉમ્મતનો દરેક વ્યક્તિ જન્મતમાં જશે ફક્ત તેને છોડીને જેણે મારો ઇન્કાર કર્યો, કહેવામાં આવ્યું કે હે અલ્લાહના પયગંબર ! કોણે તમારો ઇન્કાર કર્યો? કહ્યું જેણે મારું અનુસરણ કર્યું તે જન્મતમાં દાખલ થશે અને જેને મારી અવજા કરી તેણે મારો ઇન્કાર કર્યો»

નબી ﷺ ની સુન્નત પર અમલ કરવો જરૂરી છે અને તેનો ઇન્કાર કરવો કુફ છે

અને અબૂદાવૂદ, ઈમામ હાકિમ એ સહીહ સનદ સાથે મિકદાદ બિન મઅદી કરિબ રઝી. એ નબી ﷺ થી રિવાયત કરી કે નબી ﷺ એ કહ્યું:
«સાંભળો ! મને કિતાબ (કુરઆન) આપવામાં આવ્યું છે, અને તેના સાથે જ મને તેના જેવી જ એક બીજી વસ્તુ (અર્થાત્ સુન્નત) આપવામાં આવી છે, નજીક છે કે એક સુખી વ્યક્તિ પોતાના સિંહાસન પર ટેક લગાવીને કહે: આ કુરઆનને ફરજિયાત બનાવો, અને જે કઈ પણ તમે આમાં હલાલ જુઓ તે હલાલ સમજો અને જે હરામ જુઓ તેને જ હરામ સમજો»

અને અબૂ દાવૂદ, ઇબ્ને માજહ રહ. એ સહીહ સનદ સાથે રિવાયત કરી છે: ઇબ્ને અબી રાફિઅ એ પોતાના પિતા અને તેમને રિવાયત કરી છે કે નબી ﷺ એ કહ્યું:
«સાંભળો ! હું તમારા માંથી કોઈ વ્યક્તિને તે સ્થિતિમાં ન જોઉં કે તે પોતાના સુંદર સિંહાસન પર ટેક લગાવીને બેઠો હોઈ અને તેની પાસે મારો કોઈ આદેશ આવે અથવા કોઈ રોકેલા કાર્યો માંથી કોઈ આદેશ આવે, અને તે કહે હું નથી જાણતો, અમે અલ્લાહની કિતાબમાં જે વસ્તુ મેળવી તેના પર જ અમે અમલ કરીશું»

અને હસન બિન જાબિર રઝી. એ કહ્યું કે મેં મિકદાદ બિન મઅદી કરિબ ને કહેતા સાંભળ્યા, તેમણે કહ્યું:

« નબી ﷺ ને ખૈબરના દિવસે કેટલીક વસ્તુઓને હરામ કરી, ફરી કહ્યું: નજીકમાં જ એક વ્યક્તિ આવશે, જો પોતાના સિંહાસન પર બેસી કહેશે કે કુરઆનને પોતાના પર ફરજિયાત કરો , ફક્ત તે જ વસ્તુઓને હલાલ સમજો

નબી ﷺ ની સુજ્ઞત પર અમલ કરવો જરૂરી છે અને તેનો ઇન્કાર કરવો કુફ છે

જે તમે તેમાં હલાલ જુઓ, અને જે હરામ જુઓ તેને હરામ સમજો, યાદ રાખો ! જેવી રીતે અલ્લાહ એ કેટલીક વસ્તુઓને હરામ કરી છે અલ્લાહના પયગંબરે પણ કેટલીક વસ્તુઓને હરામ કરી છે.»

આ હદીષને ઈમામ હાકિમ, ઈમામ તિર્મિઝી, અને ઇબ્ને માજહ રહ. એ સહીહ સનદ સાથે રિવાયત કરી છે. અને ખરેખર નબી ﷺ દ્વારા સતત એવી હદીષો વર્ણન કરવામાં આવી છે જેમાં આપ ﷺ પોતાના સહાબાઓને ખુબ્યામાં વસિયત કરતા હતા, કે તેઓ જે અહિયાં હાજર નથી તેને મારી વાતો પહોંચાડે, અને આપ ﷺ તેમણે કહેતા

«ઘણીવાર જેને વાત પહોંચાડવામાં આવે તે સંભાળવા વાળા કરતા વધુ સમજદાર હોઈ છે»

એટલા માટે જ સહીહૈન (બુખારી અને મુસ્લિમ) માં નબી ﷺ દ્વારા વર્ણન કરવામાં આવ્યું કે જ્યારે આપ ﷺ એ હજ્જતુલ્ વદાઅમાં, અરફાતના મૈદાનમાં કુરબાનીના દિવસે ખુત્બો આપ્યો તો પોતાના સાથીઓને કહ્યું:

«તમારા માંથી દરેક જે અહિયાં હાજર નથી તેને મારી વાત પહોંચાડે કેમકે ઘણીવાર જેને વાત પહોંચાડવામાં આવે તે સંભાળવા વાળા કરતા વધુ સમજદાર હોઈ છે»

જો હદીષ તેને સાંભળવાવાળા માટે પુરાવો ન હોત અને તેના તેને પહોંચાડવા વાળા પર, અને જો તે કયામત સુધી બાકી રહેવાવાળી ન હોત તો તેઓને ક્યારેય તેના પ્રચારનો આદેશ આપવામાં ન આવતો, બસ

નબી ﷺ ની સુન્નત પર અમલ કરવો જરૂરી છે અને તેનો ઇન્કાર કરવો કુફ છે

જાણીલો કે કે સુન્નત (હદીષ) તેને સાંભળવા વાળા માટે પુરાવો છે, અને તેના પર પણ જે તેને સહીહ સનદ સાથે રિવાયત કરે.

અને ખરેખર સહાબાઓએ નબી ﷺ ની સુન્નત કહેલી અને કરેલી (હદીષો) ને યાદ કરી સુરક્ષિત કરી લીધી, ફરી તેમણે તાબઈન સુધી પહોંચાડી, ફરી તેઓએ તેમના પછી આવનારા તબ્તુએ તાબઈન સુધી પહોંચાડી, આવી રીતે વિશ્વાસપાત્ર આલિમો તેને પેઢી દર પેઢી અને એક સદી થી લઈ બીજી સદી સુધી હદીષોને નકલ કરતા રહ્યા, અને તેને પોતાની કિતાબોમાં એકઠી કરતા રહ્યા અને તેમાંથી જૂઠી અને સાચી હદીષોને સ્પષ્ટ કરતા રહ્યા, અને તેની ઓળખના નિયમો પણ સ્પષ્ટ કર્યા જેથી સાચી અને જૂઠી હદીષોને પારખી શકાય, અને આલિમોએ હદીષોને બને સહીહ કિતાબો (બુખારી અને મુસ્લિમ) અને બીજી અન્ય છો સાચી કિતાબોમાં થી નકલ કરી, અને તેને સંપૂર્ણ રીતે સુરક્ષિત કરી, જેવી રીતે અલ્લાહ એ પોતાની કિતાબને બેકાર વાતો, નાસ્તિકોની નાસ્તિકતા અને દુશ્મનોની વિકૃતિ (ફેરફાર) થી સુરક્ષિત રાખી, અને ખરેખર તેની વાત પુષ્ટિ કરે છે:

{નિ:શંક અમે જ આ કુરઆનને ઉતારવાવાળા છે અને અમે જ તેની હિફાજત પણ કરવાવાળા છે.}

આમાં કોઈ શંકા નથી કે અલ્લાહના પયગંબર ﷺ ની સુન્નત અલ્લાહ તફર થી આવેલ વહી છે, અલ્લાહ એ તેની તે રીતે જ સુરક્ષા કરી જેવી રીતે પોતાની કિતાબની સુરક્ષા કરી, અને અલ્લાહ તઆલા એ તેના

નબી ﷺ ની સુન્નત પર અમલ કરવો જરૂરી છે અને તેનો ઇન્કાર કરવો કુફ છે

માટે એવા આલિમો નક્કી કર્યા જે ઠોસ હતા, જેઓ દુશ્મનોના ફેરફાર અને અજ્ઞાનીઓના અર્થઘટનનો ઇન્કાર કરતા હતા, અને અજ્ઞાનીઓ, જૂઠાણાઓ અને નાસ્તિકોએ તેની સાથે જોડાયેલી તમામ બાબતોને તેઓ નકારી કાઢે છે, કારણકે અલ્લાહ તઆલા એ તેને પોતાની કિતાબની તફસીર (સમજૂતી) બનાવી હતી અને બીજા આદેશો જે પવિત્ર કિતાબ (કુરઆન) માં નથી, જેમકે સત્તપાન અને વારસા અંગેના આદેશો, અને સ્ત્રી અને તેની ફોઈ અને સ્ત્રી અને તેની માસીને એક સાથે (લગ્નમાં) ભેગી ન કરવા બાબતેના આદેશો, અને બીજા ઘણા આદેશો જે સહીહ હદીષોમાં વર્ણન કરવામાં આવ્યા છે, જે અલ્લાહની પવિત્ર કિતાબમાં નથી.

અને જે કઈ સહાબાઓ અને તાબઈન અને તેમના પછી આવનારા આલિમો દ્વારા વર્ણન કરવામાં આવ્યું છે , તેમાંથી અમુક સહાબાઓ અને તાબઈન અને તેમના પછી આવવા વાળા આલિમો એ જે સુન્નત (હદીષ) ની મહાનતા વર્ણન કરી છે તેના પર અમલ કરવો જરૂરી છે..

સહીહૈનમાં અબૂ હુરૈરહ રઝી, ની રિવાયત છે કે તેમણે કહ્યું:

જ્યારે નબી ﷺ વફાત પામ્યા તો અરબો માંથી કેટલાક લોકો ઇસ્લામથી ફરી ગયા, તો અબૂ બકર સિદ્દીક રઝી. એ કહ્યું: અલ્લાહની કસમ હું નમાઝ અને ઝકાત વચ્ચે તફાવત કરનાર સાથે યુદ્ધ કરીશ, તો ઉમર રઝી. એ કહ્યું: »તમે તેમની સાથે કેવી રીતે યુદ્ધ કરશો જેમકે નબી ﷺ એ કહ્યું:» « મને આદેશ આપવામાં આવ્યો છે કે હું લોકો સાથે ત્યાં સુધુ યુદ્ધ કરું જ્યાં સુધી

નબી ﷺ ની સુજ્ઞત પર અમલ કરવો જરૂરી છે અને તેનો ઇન્કાર કરવો કુફ છે

તેઓ "લા ઇલાહ ઇલ્લાલાહ" (અલ્લાહ સિવાય કોઈ સાચો ઇલાહ નથી) ન કહે, અને જે તેઓ કહી દે તો કોઈ હક વગર તેમના પ્રાણ અને તેમનો માલ મારાથી સુરક્ષિત છે»અબૂ બકર રઝી. એ કહ્યું: શું ઝકાત આપવી એ અલ્લાહનો હક નથી, જો કે તેઓ અમને આપવાથી રોકે છે અને તેઓ નબી ﷺ ને આપતા હતા, હું તે રોકવાના કારણે તેમની સાથે યુદ્ધ કરીશ. તો ઉમર રઝી. એ કહ્યું: જો મને ખબર હોત કે અલ્લાહ તઆલા એ અબૂ બકરની છાતી યુદ્ધ માટે ખોલી દીધી છે તો હું જાણી લેત કે આ હક છે,

અને સહાબાઓ એ આ વાતનું અનુસરણ કર્યું અને ઇસ્લામથી ફરી જનારા લોકો સાથે યુદ્ધ કર્યું અહીં સુધે કે તેઓ ઇસ્લામ તરફ પાછા ફરી ગયા અને જે લોકો અડગ રહ્યા તેમણે કતલ કરી દેવામાં આવ્યા, આ કિસ્સામાં હદીષની મહાનતા અને તેનું અનુસરણ કરવા પર્વો સ્પષ્ટતા જોવા મળે છે, એક દાદી અબૂ બકર સિદ્દીક રઝી. પાસે આવી અને વારસામાં તેના ભાગ વિષે પૂછ્યું તે તેમણે તેને કહ્યું:

અલ્લાહની કિતાબમાં તમારા ભાગ વિષે કઈ પણ ઉલ્લેખ કરવામ નથી આવ્યો અને હું નથી જાણતો કે નબી ﷺ એ તમારા માટે કઈ નક્કી કર્યું છે, હું લોકોને પૂછી તમને જાણવું

ફરી અબૂ બકર રઝી. એ સહાબાને સવાલ કર્યો, તો કેટલાય સહાબાઓ એ ગવાહી આપી આપી કે નબી ﷺ એ દાદી માટે છઠો ભાગ

નબી ﷺ ની સુન્નત પર અમલ કરવો જરૂરી છે અને તેનો ઇન્કાર કરવો કુફ છે

નક્કી કર્યો છે, અને ઉમર રઝી. એ પોતાના ગવર્નરોને આદેશ આપ્યો તેઓ લોકો દરમિયાન અલ્લાહની કિતાબ અને નબી ﷺ ની સુન્નત વડે નિર્ણય કરે.

અને જ્યારે સ્ત્રીના મૃતક બાળકના જન્મ વિશે શંકા થઈ કે શું તેનું ગર્ભપાત કરી દેવામાં આવે કારણકે તેના પર કોઈએ હુમલો કર્યો છે, સહાબાઓને આ વિશે પૂછવામાં આવ્યું, તો મુહમ્મદ બિન મુસ્લિમહ અને મુઝૈરહ બિન શોઅબહ રઝી. એ ગવાહી આપી કે નબી ﷺ એ આદેશ આપ્યો કે એક ગુલામ પુરુષ અથવા એક ગુલામ સ્ત્રી આઝાદ કરો.

અને ઉષ્માન રઝી. જ્યારે પતિના મૃત્યુ પછી સ્ત્રીને તેને પતિના ઘરમાં રહેવા બાબતે શંકામાં પડ્યા તો અબૂ સઈદની બહેન ફરિહાહ બિન્તે માલિક રઝી. એ કહ્યું કે નબી ﷺ એ સ્ત્રીને પોતાના પતિના મૃત્યુ પછી તેના જ ઘરમાં રહેવાનો આદેશ આપ્યો અહીં સુધી કે કુરઆનમાં જણાવેલ મુદત (તલાકની ઇદત) પહોંચી જાય.

અને એવી જ રીતે જ્યારે વલીદ બિન ઉકબાહ રઝી. પર શરાબ (દારૂ) પીવાની હદ સુન્નત પ્રમાણે લાગુ કરી, અને જ્યારે આ વાત અલી રઝી. ને પહોંચી, કે ઉષ્માન રઝી. એ અલી રઝી. ના ખાનદાન માટે હજ અને ઉમરાહ એક સાથે કરવાની ના પાડી અને કહ્યું:

હું અલ્લાહના રસુલ ﷺ ની સુન્નતને કોઈના કહેવા પર નથી છોડતો,

નબી ﷺ ની સુન્નત પર અમલ કરવો જરૂરી છે અને તેનો ઇન્કાર કરવો કુફ છે

અને જ્યારે કેટલાક લોકો એ અબૂ બકર અને ઉમર રઝી. ના શબ્દો - કે હજને એકલું કરવામાં આવે- પર ઇબ્ને અબ્બાસ વિરુદ્ધ વિરોધ કર્યો, ઇબ્ને અબ્બાસ રઝી. એ કહ્યું:

નજીક છે તમારા ઉપર આકાશ માંથી પથ્થર ઉતરે, હું કહું છું: અલ્લાહના રસૂલ એ કહ્યું છે અને તમે કહો છો કે અબૂ બકર અને ઉમર કહે છે,

બસ જ્યારે કોઈ અબુ બકર અને ઉમર રઝી. ની વાતો દ્વારા સુન્નતનો વિરોધ કરે છે, તે તેણે સજા અને પકડથી ડરી જવું જોઈએ, તો વિચારો કે જે કોઈ આ બંનેની વાતો અથવા બીજા કોઈની વાત અથવા પોતાની મહેનત દ્વારા સુન્નતનો વિરોધ કરે છે તેની શું સ્થિતિ હશે, અને જ્યારે લોકો અબ્દુલ્લાહ ઇબ્ને ઉમર રઝી. સાથે જઘડો કરવા લાગ્યા અમુક સુન્નત (હદીષો) બાબતે, તો અબ્દુલ્લાહ એ કહ્યું:

શું તમે ઉમર રઝી. ના આદેશોનું પાલન કરવા પર જવાબદાર છો કે સુન્નતનું?

અને જ્યારે એક વ્યક્તિ એ ઇમરાન બિન હુસૈન રઝી. ને કહ્યું: અમને અલ્લાહની કિતાબની વાતો વર્ણન કરો અને તેઓ હદીષો વિષે વર્ણન કરો છો, તો તેઓ ગુસ્સે થઈ ગયા અને કહ્યું:

ખરેખર સુન્નત(હદીષ) અલ્લાહની કિતાબ (કુરઆન) ની તફસીર (સમજૂતી) છે, અને જો સુન્નત ન હોત તો આપણે ઝોહરની ચાર રકઅત, મગરીબની ત્રણ રકઅતઅને ફજરની બે રકઅત વિષે જાણતા ન હોત, અને

નબી ﷺ ની સુન્નત પર અમલ કરવો જરૂરી છે અને તેનો ઇન્કાર કરવો કુફ છે

ઝકાતના આદેશો અને બીજા ધન આદેશો જે વિસ્તાર પૂર્વક સુન્નતમાં વર્ણન કરવામાં આવ્યા છે તે જાણતા ના હોત,

અને સુન્નત વિશે સહાબાઓના વાતો અને તેની મહાનતા અને તેના પર અમલ કરવા બાબતે અને તેનો વિરોધ કરવા પર ઘણી ચેતવણીઓ આપી છે, અને તેમાથી અબ્દુલ્લાહ ઇબ્ને ઉમર રઝી. એ જયારે વર્ણન કર્યું કે નબી ﷺ એ કહ્યું:

(તમે અલ્લાહની બંદીઓને અલ્લાહની મસ્જિદમાં આવવાથી ન રોકો)

તેમના કેટલાક પુત્રો એ કહ્યું: અલ્લાહની કસમ આપણે તેણીઓને જરૂર રોકીશું ,તો તેમના પર અબ્દુલ્લાહ સખત ગુસ્સે થયા અને તેમના વિશે સખત શબ્દો કહ્યા

હું કહું છું કે અલ્લાહના પયગંબરે કહ્યું અને તમે કહો છે કે અલ્લાહની કસમ આપણે તેણીઓને જરૂર રોકીશું

અને જયારે અબ્દુઅલ્લહ ઇબ્ને મુગફ્ફલ અલ્ મુઝની રઝી. - અને તે નબી ﷺ ના સહાબાઓ માંથી હતા- તેમણે એક વ્યક્તિને કાંકરીઓ ફેકતા જોયો તો તેને આવું કરવા થી રોક્યો અને કહ્યું કે નબી એ આ પ્રમાણે કરવાથી રોક્યા છે અને કહ્યું છે કે કાંકરીઓ દ્વારા શિકાર ન તો શિકાર કરવામાં આવે અને ન તો કોઈ દુશ્મનને નુકસાન પહોંચાડવામાં આવે, કારણકે કોઈક વખત તો આના થી કોઈના દાંત તૂટી જાય છ અને અમુક વખત તો કોઈની આંખ ફૂટી જાય છે, ત્યારબાદ પછી પણ તેમણે તે વ્યક્તિને

નબી ﷺ ની સુજ્ઞત પર અમલ કરવો જરૂરી છે અને તેનો ઇન્કાર કરવો કુફ છે

કાંકરીઓ ફેકતા જોયો તો તેને કહ્યું કે મેં તને અલ્લાહના રસૂલ ﷺ ની હદીષ સંભળાવી કે નબી ﷺ એ કાંકરીઓ ફેંકવાથી રોક્યા છે અને કાંકરીઓ ફેંકવાને ના પસંદ કરે છે, અને તમે હજુ પણ કાંકરીઓ ફેંકો છો, હું તમારી સાથે ક્યારેય વાત નહીં કરું.

અને ઈમામ બઝફી રહી. એ મહાન તાબઈ અય્યુબ સુખતીયાની રહ. દ્વારા રિવાયત કરી કે તેમણે કહ્યું:

જ્યારે તમે કોઈ વ્યક્તિ ને કોઈ હદીષ સંભળાવો અને તે કહે કે રહેવા દો અમને કુરઆન સંભળાવો તો જાણી લો કે વ્યક્તિ ગુમરાહ વ્યક્તિ છે,

અને ઈમામ અવ્ઝાઈ રહ. એ કહ્યું

સુજ્ઞત એ કિતાબ (કુરઆન) માં વર્ણન આદેશોને સ્પષ્ટ કરે છે અને કુરઆનમાં જે આદેશો સક્ષિપ્તરૂપે વર્ણન થયા છે તેને હદીષ સ્પષ્ટીકરણ કરે છે અને બીજા ઘણા આદેશો જે કિતાબમાં વર્ણન કરવામાં નથી આવ્યા તેને સ્પષ્ટ કરે છે, જેમકે અલ્લાહ તઆલાની આયતમાં છે:

(અને તમારી તરફ આ ઝિકર (કુરઆન) એટલા માટે ઉતાર્યું છે, જેથી તમે સ્પષ્ટ રીતે તેમને જણાવી દો કે તેમની તરફ શું ઉતારવામાં આવ્યું છે. એટલા માટે કે તેઓ તેમાં ચિંતન મનન કરે.)

અને પહેલા નબી ﷺ ની વાત વર્ણન થઈ ગઈ છે.

નબી ﷺ ની સુજત પર અમલ કરવો જરૂરી છે અને તેનો ઇન્કાર કરવો કુફ છે

«સાંભળો ! મને કિતાબ આપવામાં આવી છે અને તેના જેવી બીજી વસ્તી (હદીષ) આપવામાં આવી છે»

અને ઈમામ બયહકી રહ. એ આમીર શઅબી રહ. દ્વારા રિવાયત કરી કે એ તેમણે લોકોને કહ્યું:

ખરેખર તમે નષ્ટ થઈ ગયા, જ્યારે તમે સહીહ હદીષોને છોડી દીધી.

અને ઈમામ બયહકી રહ. એ ઈમામ અબ્દાઈ રહ. થી પણ રિવાયત કરી કે તેમણે પોતાના સાથીઓને કહ્યું:

જ્યારે તમારી પાસે નબી ﷺ ની કોઈ હદીષ આવે, તો તમે કઈ પણ કહેશો નહીં કેમકે નબી ﷺ ને અલ્લાહ તઆલા એ ખબર આપી છે.

અને ઈમામ બયહકી રહ. એ મહાન ઈમામ સુફ્યાન બિન સઈદ અષ્ સૌરી રહ. દ્વારા રિવાયત કરી કે તેમણે કહ્યું:

ખરેખર સંપૂર્ણ ઇલમ અસરોનું ઇલ્મ છે,

અને માલિક રહ. એ કહ્યું:-

નબી ﷺ ની કબર તરફ ઈશારો કરી કહ્યું કે આપણા વચ્ચે આ વ્યક્તિની હદીષો સિવાય બીજું કંઈ નથી.

અને અબૂ હનિફહ રહ. એ કહ્યું:

જ્યારે નબી ﷺ ની હદીષ આવી જાય તો તે વાત મારી આંખ અને માથા પર.

નબી ﷺ ની સુજ્ઞત પર અમલ કરવો જરૂરી છે અને તેનો ઇન્કાર કરવો કુફ છે

અને શાફઈ રહ. એ કહ્યું:

જ્યારે પણ મેં કોઈ નબી ﷺ ની હદીષ રિવાયત કરી હોઈ અને મેં તેના પર અમલ ન કર્યો હોઈ તો હું ગવાહી આપું છું કે માટું દિમાગ જતું રહ્યું હતું.

અને હજુ પણ કહ્યું:

જ્યારે હું કોઈ વાત કહું અને નબી ﷺ ની હદીષ આવી જાય અને મારી વાત તેની વિરુદ્ધ હોઈ તો મારી વાત દીવાર પર મારી દે જો.

અને ઈમામ અહમદ રહ. એ પોતાના સાથીઓને કહ્યું:

તમે માટું અનુસરણ ન કરો ન તો માલિકનું ન તો શાફઈનું, તમે હદીષ ત્યાંથી લો જ્યાંથી અમે લોકોએ લીધી છે.

અને એ પણ કહ્યું:

મને તે લોકો પર આશ્ચર્ય થાય છે જે લોકો નબી ﷺ ની સનદને જાણે છે, અને સુફિયાન પાસે જાય છે, અને અલ્લાહ તઆલા એ કહ્યું:

(જે લોકો પયગંબરના આદેશોનો વિરોધ કરે છે, તેમણે એ વાતથી ડરવું જોઈએ કે ક્યાંક તેમના પર જબરદસ્ત મુસીબત ન આવી પહોંચે અથવા તેમને દુઃખદાયી અઝાબ ન પહોંચે.) કહ્યું: તમે જાણો છો કે ફિતનો શું છે? ફિતનો શિર્ક છે, બની શકે છે કે તમે નબી ﷺ ની કોઈ વાત નકારી કાઢો અને કોઈ વાત તમારા દિલમાં આવે તો તે પથ્થ્રસ્થ છે,

નબી ﷺ ની સુન્નત પર અમલ કરવો જરૂરી છે અને તેનો ઇન્કાર કરવો કુફ છે

અને ઈમામ બયહકી રહ. એ મહાન તાબઈ મુજાહિદ બિન જબર રહ. ની રિવાયત કરી કે અલ્લાહ તઆલા એ કહ્યું:

(પછી જો કોઈ બાબતે તમારી વચ્ચે વિવાદ ઉભો થઈ જાય તો તેને અલ્લાહ અને પયગંબર તરફ ફેરવી દો)

કહ્યું: અલ્લાહ તરફ ફેરવાનો અર્થ તેની કિતાબ (કુરઆન) તરફ ફેરવવું અને પયગંબર તરફ ફેરવવાનો અર્થ તેમની હદીષ તરફ ફેરવી,

અને ઈમામ બયહકી રહ. એ ઈમામ ઝોહરી રહ. થી વર્ણન કર્યું:

અમારા કેટલા આલિમો થઈ ગયા, જેઓ કહેતા હતા કે સુન્નત પર અમલ કરવો એ નજાત (કામચાબી) નું કારણ છે,

અને ઈમામ ઇબ્ને કુદામાહ રહ. એ પોતાની કિતાબ "રઝઝતુન્ નાઝિર" માં કહ્યું: આદેશોના નિયમોમાં જે તેના શબ્દો છે:

અને પૂરાવા માંથી બીજો પુરાવો એ કે નબી ﷺ ની હદીષ અને વાત સત્ય હોવા પર દલીલ માનવી, આપ ﷺ ના સાચા હોવાનો મુઅજિઝો (યમત્કારિક) હોવાનું કારણ અલ્લાહ તરફથી રસૂલ ﷺ ના અનુસરણનો આદેશ અને તેમની વિરુદ્ધ કરવા પર મનાઈ છે.

અમારો મક્સદ પૂરો થયો.

નબી ﷺ ની સુન્નાત પર અમલ કરવો જરૂરી છે અને તેનો ઇન્કાર કરવો કુફ છે

અને હાફિઝ ઇબ્ને કષીર રહ. એ આ આયત વિષે પોતાની તફસીરમાં કહ્યું:

(જે લોકો પયગંબરના આદેશોનો વિરોધ કરે છે, તેમણે એ વાતથી ડરવું જોઇએ કે ક્યાંક તેમના પર જબરદસ્ત મુસીબત ન આવી પહોંચે અથવા તેમને દુઃખદાયી અઝાબ ન પહોંચે.)

અર્થાત્ નબી ﷺ નો આદેશ અને તેમનો તરીકો, નિયમ, તેમની સુન્નાત છે, કોઈ પણ વાત અને કામને તેમની વાત અને તેમના પ્રમાણે તોલવામાં આવશે, બસ કાર્યો અને વાતો જો તેમના મુજબ હશે તો કબૂલ કરવામાં આવશે અને જો વિરુદ્ધ હશે તો તે સ્વીકારવામાં નહીં આવે, ભલેને તે કહેવા વાળો અને કરવા વાળો કોઈ પણ હોઈ,

જેવું કે સહીહૈન (બુખારી અને મુસ્લિમ) અને બીજી કિતાબોમાં નબી ﷺ દ્વારા સાબિત છે કે તેમણે કહ્યું:

«જે વ્યક્તિ કોઈ એવો અમલ કરે, જે અમારી શરીઅત મુજબ નથી તો તેનો તે અમલ રદ કરવામાં આવશે»

અર્થાત્ તે વ્યક્તિ જે અલ્લાહના રસૂલ ﷺ ના તરીકાનો છુપી રીતે કે જાહેરમાં વિરોધ કરે છે તે લોકોએ ચેતી જવું જોઈએ:

(કે તેમના પણ કોઈ ફિતનો ન આવી જાય).

અર્થાત્ તેમના દિલમાં કુફ અથવા નિફાક કે બિદઅત છે.

(અથવા તેમના પર કોઈ દુઃખદાયી અઝાબ ન આવી જાય).

નબી ﷺ ની સુન્નત પર અમલ કરવો જરૂરી છે અને તેનો ઇન્કાર કરવો કુફ છે

અર્થાત્ દુનિયામાં કતલ કરી દેવામાં આવે, અથવા કોઈ હદ લાગુ કરવામાં આવે, અથવા ક્રૈદ કરી દેવામાં આવે, વગેરે જેવું કઈ થાય, જેમકે ઈમામ અહમદ રહ. એ રીવાયત કરી કે અમને અબ્દુર રઝઝાક એ વર્ણન કર્યું (તેમણે કહ્યું) અમને મુઅમ્મર એ હમ્મામ બિન મુનબ્બહ દ્વારા વર્ણન કરી અને કહ્યું: અમને આ અબૂ હુરૈરહ રઝી. એ વર્ણન કરી , કહ્યું: અલ્લાહના રસૂલ ﷺ એ કહ્યું:-

«મારું ઉદાહરણ તે વ્યક્તિ જેવું છે, જેણે એક આગ સળગાવી હોઈ અને તેની આસપાસની વસ્તુઓ પ્રકાશિત થઈ ગઈ હોઈ તો પતંગિયા અને જંતુઓ આગમાં પડવા લાગે છે, અને તે વ્યક્તિ તેમને આગમાં પડવાથી રોકતો હોઈ, પરંતુ તેઓ તે વ્યક્તિ પર ભારે પડી જાય છે અને આગમાં પડવા લાગે છે, નબી ﷺ એ કહ્યું મારું અને તમારું ઉદાહરણ આવું જ છે, હું તમને તમારી કમરે થી પકડીને આગથી બચાવું છું (=અને બુમો પડી કહું છું) આગથી બચો, આગથી બચો, પરંતુ તમે મારા ઉપર પ્રભુત્વ મેળવી અને આગમાં પડવા લાગો છો»

અબ્દુર રઝઝાકની હદીષ માંથી રિવાયત કરી છે

ઈમામ સયૂતી રહ. એ પોતાની પત્રિકા "અલ્ મુસ્સામતુ મિફ્તાહુલ જન્નહ ફી ઇહ્તિજાજ બિસ્ સુન્નહ" માં કહ્યું:

જાણીલો કે જે વ્યક્તિ નબી ﷺ ની સુન્નતનો, તેના નિયમો અને શરતો જાણવા છતાં ઇન્કાર કરે, તો તે કાફિર છે અને ઇસ્લામ માંથી નીકળી

નબી ﷺ ની સુન્નત પર અમલ કરવો જરૂરી છે અને તેનો ઇન્કાર કરવો કુફ છે

ગયો, અને તેનો હશર યહૂદીઓ અથવા નસાનીઓ સાથે થશે, અથવા કાફિરોના જૂથો માંથી અલ્લાહ જેમાં ઈચ્છશે તેમાથી કરી કરી દેશે અમારો મકસદ પૂરો થયો.

અને સુન્નત પર અમલ કરવા અને તેના વિરોધ કરવા પર અને તેની મહાનતા પર સહાબા, તાબઈન અને તેમના પછી આવનારા આલિમોના ઘણા અસરો છે, અને હું ઈચ્છા કરું છું, જે કઈ પણ આવતો અને હદીષો અને અસરો અમે વર્ણન કર્યા તે એક સાચા વિદ્યાર્થી માટે પુરતું હશે, અને આપણે અલ્લાહ પાસે સવાલ કરી છે કે અલ્લાહ આપણને અને દરેક મુસલામનોને તે કાર્યો કરવાની તૌફીક આપે જેનાથી તે રાજી થાય અને તે કાર્યોથી બચાવે જેનાથી તે નારાજ થાય, અને તે આપણા સૌને સત્યમાર્ગ તરફ માર્ગદર્શન આપે, ખરેખર તે સાંભળવાવાળો અને નજીક છે.

અને દરુદ અને સલામતી ઉતરે તેના બંદા અને તેના પયગંબર, આપણા નબી મુહમ્મદ પર, તેમની સંતાન, તેમના સાથીઓ અને જેણે તેમના પછી સત્ય સાથે અનુસરણ કર્યું તેમના પર.

અબ્દુલ્ અઝીઝ બિન અબ્દુલ્લાહ બિન બઝ રહ.

નબી ﷺ ની સુજ્ઞત પર અમલ કરવો જરૂરી છે અને તેનો ઇન્કાર કરવો કુફ છે

અનુક્રમણિકા

પ્રસ્તાવના	1
પહેલો નિયમ: અલ્લાહની કિતાબ:	3
બીજો નિયમ:	6
નબી ﷺ અને આપના સહાબાઓ અને તેમના પછી આવવા વાળા મોમિન આલિમો દ્વારા વર્ણવેલ સહીહ હદીષો :	6

